

CLib-01 - Foundation and Management of Libraries Paper – I

P. Pages : 3

GUG/W/16/5863

Time : Three Hours

Max. Marks : 75

- Notes : 1. Attempt all questions.
2. Que no **1 to 5** carry **12** marks each and question no **6** carries **15** marks.

1. 'Library is growing organization' Explain. **12**

OR

What are the various types of libraries. Describe the function of college library.

2. Describe the different section of modern libraries. **12**

OR

What is library committee. Describe the role and importance of library committee.

3. What is Accession register. Discuss the various columns in accession register. **12**

OR

Explain the concept of Book circulation and Discuss the Newark circulation system.

4. What is annual report and prepared model annual report for college library. **12**

OR

Explain the function of scientific managements applicable to college library management.

5. Write an essay on library movement in India. **12**

OR

Discuss the objectives of Maharashtra public libraries Act. 1967.

6. Write the short note **any three** of the following. **15**

- i) Function of college library.
- ii) Library Rules.
- iii) Enemies of Books.
- iv) Library Budget.
- v) Dr. S. R. Ranganathan.

CLib-01 - Foundation and Management of Libraries Paper – I

Time : Three Hours

Max. Marks : 75

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडवा.
2. प्रश्न क्र 1 ते 5 ला 12 गुण आहेत, तर प्रश्न क्र. 6 ला 15 गुण आहेत.

1. “ग्रंथालय ही वर्धीष्णू संस्था आहे” स्पष्ट करा. 12

किंवा

ग्रंथालयाचे विविध प्रकार कोणते? महाविद्यालय ग्रंथालयाच्या कार्याचे वर्णन करा.

2. आधुनिक ग्रंथालयातील विविध विभागाचे वर्णन करा. 12

किंवा

ग्रंथालय समीती म्हणजे काय? ग्रंथालय समीतीची भुमीका व महत्व विशद करा.

3. दाखल नोंद वही म्हणजे काय? दाखल नोंद वहीतील विविध रकान्याची चर्चा करा. 12

किंवा

ग्रंथ देवघेव ची संज्ञा स्पष्ट करून नेवार्क देवघेव पद्धतीची चर्चा करा.

4. वार्षिक अहवाल म्हणजे काय? महाविद्यालयीन ग्रंथालयासाठी आदर्श वार्षिक अहवाल तयार करा. 12

किंवा

महाविद्यालय ग्रंथालय व्यवस्थापनासाठी उपयोगात असणाऱ्या शास्त्रीय व्यवस्थापनाची विविध कार्ये स्पष्ट करा.

5. भारतातील ग्रंथालय चळवळीवर निबंध लिहा. 12

किंवा

महाराष्ट्र सार्वजनिक ग्रंथालय अधिनियम 1967 च्या उद्देशाची चर्चा करा.

6. खालीलपैकी कोणत्याही तिनवर संक्षिप्त टिपा लिहा. 15

- 1) महाविद्यालय ग्रंथालयाची कार्ये
- 2) ग्रंथालय नियमावली
- 3) ग्रंथाचे शत्रु
- 4) ग्रंथालयाचा अर्थसंकल्प
- 5) डॉ. एस. आर. रंगनाथन.

CLib-01 - Foundation and Management of Libraries Paper – I

Time : Three Hours

Max. Marks : 75

- सूचनाएँ :-
1. सभी प्रश्न हल किजीये ।
 2. प्रश्न क्र. 1 से 5 तक के प्रत्येक को 12 गुण हैं ।
 3. प्रश्न क्र. 6 को 15 गुण हैं ।

1. “ग्रंथालय यह वर्धनशिल (Growing) संस्था है ” स्पष्ट किजीये । 12

अथवा

पुस्तकालय के विभिन्न प्रकार बताईये और महाविद्यालय पुस्तकालय के कार्योंका विवेचन किजीये ।

2. आधुनिक पुस्तकालय के विभिन्न विभागों का वर्णन किजीये । 12

अथवा

पुस्तकालय समीचीन क्या है । पुस्तकालय समीचीन की भूमिका और महत्व विषय किजीये ।

3. दाखल नोंद नस्ती क्या है । दाखल नोंद नस्ती के विभिन्न रकानोंकी चर्चा किजीये । 12

अथवा

पुस्तक देवघेव की संज्ञा स्पष्ट करके नेवार्क देवघेव प्रणाली की चर्चा किजीये ।

4. वार्षिक अहवाल क्या है ? महाविद्यालय पुस्तकालय का आदर्श वार्षिक अहवाल तयार किजीये । 12

अथवा

महाविद्यालय पुस्तकालय प्रबंधनमें उपयोग में आनेवाली वैज्ञानिक प्रबंधन के कार्यों को स्पष्ट किजीये ।

5. ‘भारतीय पुस्तकालय आंदोलन’ पर निबंध लिखीये । 12

अथवा

महाराष्ट्र सार्वजनिक पुस्तकालय अधिनियम 1967 के उद्देश्योंकी चर्चा किजीये ।

6. निम्नलिखित किन्हीं तिनपर टिप्पनिया लिखीये । 15

अ) महाविद्यालय पुस्तकालय की कार्यें ।

ब) पुस्तकालय नियमावली ।

क) ग्रंथ के शत्रु ।

ड) पुस्तकालय अर्थसंकल्प ।

इ) डॉ. एस. आर. रंगनाथन

munotes.in